ליקוטי עצות — ליצנות

לֵיצָנוּתא. הַמַּלְעִיג עַל דִּבְרֵי חֲכָמִים נִדּוֹן בְּצוֹאָה רוֹתַחַת. וְעַל־יְדֵי זֶה עוֹלִים עֲשָׁנִים סְרוּחִים אֶל מֹחוֹ, וּמְעַקְּמִין וּמְעַרְבְּבִין וּמְבַלְבְּלִין דַּעְתּוֹ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִלְּמוּדוֹ הַנָּהָגוֹת יְשָׁרוֹת, וְלִבּוֹ מְטֻנָּף כְּמוֹ בֵּית הַכִּסֵּא. וְעַל־יְדֵי זֶה עֲצָתוֹ חֲלוּקָה לְעוֹלָם, וְאֵינוֹ יָכוֹל לָתֵת עֵצָה לְנַפְשׁוֹ בְּשׁוּם דָּבָר. וְעַל־יְדֵי זֶה גּוֹזְרִין לְגָרֵשׁ יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹמָם, וְנִלְקָח סוֹד הָעִבּוּר מֵאִתָּנוּ. וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ מַחְלֹקֶת: (לק"א סי' ס"א אות א' ב' ג' ד' ה')

ב. יֵשׁ עַכְשָׁו סְפָרִים הַרְבֵּה וְגַם עֲתִידִין לִהְיוֹת עוֹד סְפָרִים הַרְבֵּה, וְאָסוּר לְהַלְעִיג עַל שׁוּם אֶחָד מֵהֶם, כִּי כֻּלָּם צְרִיכִים לְהָעוֹלָם. וְעַיֵּן תַּלְמוּד תּוֹרָה: (שם אות ה')

ג. הַלֵּיצָנוּת הִיא שְׂחוֹק הַכְּסִיל וְנִתְבַּטֵּל עַל־יְדֵי תִּקּוּן הַבְּרִית. עַיֵּן בְּרִית: (לק"ת סי' פ"ג)

ד. בְּנֵי אָדָם הֵם מוֹנְעִים גְּדוֹלִים מְאֹד. וְהָעִקָּר הוּא הַלֵּיצָנוּת שֶׁלָּהֶם, שֶׁמּוֹנֵעַ מְאֹד מִן הָאֱמֶת, כַּיָּדוּעַ הֵיטֵב לְמִי שֶׁבָּקִי בְּחָכְמוֹת וְלֵיצָנוּת שֶׁלָּהֶם. לֹא מִבָּעְיָא חָכְמוֹת וְלֵיצָנוּת שֶׁל קַלֵּי עוֹלָם הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַמְחַקְּרִים, שֶׁמִּתְלוֹצְצִים הַרְבֵּה מִדַּת יִשְׂרָאֵל כַּמְּפֹרָסָם, שֶׁזֶּה מַזִּיק וְעוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי רַחֲמָנָא לִצְלַן, אֶלָּא אֲפִלּוּ הַחָכְמוֹת וְהַלֵּיצָנוּת שֶׁל הַנִּרְאִין כִּכְשֵׁרִים וַחֲסִידִים, וְעוֹשִׂים לֵיצָנוּת מִכַּמָּה דְּבָרִים שֶׁבְּקִדֻּשָּׁה, גַּם הֵם מַזִּיקִין הַרְבֵּה, וּמַרְחִיק הַרְבֵּה מְאֹד מֵעֲבוֹדַת ה' בֶּאֱמֶת. וּבְכַמָּה אוֹפַנִּים גָּרוּעַ יוֹתֵר הַלֵּיצָנוּת שֶׁלָּהֶם מֵהַלֵּיצָנוּת שֶׁל הַקַּלֵּי עוֹלָם. כִּי מֵהַקַּלִּים הַנַּ"ל בּוֹרְחִים רֹב הָעוֹלָם, כִּי הַכֹּל יוֹדְעִין שֶׁחָכְמַת הַפִּילוֹסוֹפְיָא עוֹקֶרֶת אֶת הָאָדָם מִשְּׁנֵי עוֹלָמוֹת וּמוֹרֶדֶת אוֹתוֹ לִשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת רַחֲמָנָא לִצְלָן. אֲבָל זֹאת הַלֵּיצָנוּת וְהַחָכְמוֹת שֶׁל הַנִּרְאִין כִּכְשֵׁרִים הַנַּ"ל, אֵין הָאָדָם בּוֹרֵחַ מֵהֶם כָּל כָּךְ, מֵאַחַר שֶׁיּוֹצְאִים מִפִּי הַכְּשֵׁרִים קְצָת, וְהֵם מַלְבִּישִׁים הַכֹּל בְּדַרְכֵי אֱמֶת, וְהַכֹּל מַעֲשֶׂה בַּעַל דָּבָר. וְהוֹלֵךְ בְּתֹם יֵלֵךְ בֶּטַח. וְיִבָּרַח מֵהֶם וּמֵהֲמוֹנָם, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל כָּל מִינֵי חָכְמוֹת וְלֵיצָנוּת שֶׁלָּהֶם. וְיֵלֵךְ בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר מֵעוֹלָם: (שיחות הר"ן סי' פ"א)